

مجموعه قوانین و مقررات آب

گردآورنده

احمد معمار

انتشارات بهنامی

سرشناسه	معماری، احمد، ۱۳۴۶ -
عنوان قراردادی	ایران، قوانین و احکام Iran, Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	مجموعه قوانین و مقررات آب / گردآورنده احمد معماری.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات بهنامی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۳۷۶ ص: ۱۱ × ۱۷ س.م.
شابک	978-600-323-081-1
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	آب -- قوانین و مقررات -- ایران Law and legislation-- Iran -- Water
موضوع	حقوق آب -- ایران Water rights -- Iran
موضوع	۱۳۹۷۲۸۷ ۳۰۴۶KMH
رده بندی	۳۴۶/۵۵۰۴۶۹۱
شماره ثبت کتابخانه ملی	۵۲۲۹۱۸۷

انتشارات بهنامی

خ انقلاب، اول خ اردیبهشت (منیر) جاوید، پلاک ۸۶، تلفن ۶۶۴۰۹۹۲۳

مجموعه قوانین و مقررات آب

احمد معماری

تیراژ: ۵۰۰

چاپ اول: ۱۳۹۷

صفحه آرای: توکلی

لیتوگرافی: مهران نگار

چاپ: پیام

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۲۳-۰۸۱-۱

ISBN: 978-600-323-081-1

فهرست مطالب

فصل اول - قوانین

- قانون راجع به قنات مصوب ۱۳۰۹/۰۶/۰۶ و قانون تکمیل قانون قنات مصوب ۱۳۰۳/۰۶/۱۳ ۱۵
- قانون راجع به تأسیس وزارت آب و برق مصوب ۱۳۴۲/۱۲/۲۶ ۲۰
- قانون تعیین حریم دریاچه، احداثی و پشت سدها مصوب ۱۳۴۴/۰۴/۲۷ ۲۳
- قانون حفظ و حراست منابع آب‌های زیرزمینی کشور مصوب ۱۳۴۵/۰۳/۰۱ ۲۶
- قانون آب و نحوه ملی شدن آن مصوب ۱۳۴۷/۰۴/۲۷ ۳۲
- قانون پیشگیری و مبارزه با خطرات سیل مصوب ۱۳۴۸/۰۳/۰۵ ۶۵
- قانون تأسیس وزارت نیرو مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۲۸ ۷۰

- قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۵۴/۰۴/۲۹ ۷۷
- لایحه قانونی رفع تجاوز از تأسیسات آب و برق کشور مصوب ۱۳۵۹/۰۴/۰۳ ۸۷
- قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ ۹۱
- قانون حفظ و تثبیت کناره و بستر رودخانه‌های مرزی مصوب ۱۳۶۱/۰۵/۱۸ ۱۲۰
- قانون شیء آب بهای زراعی مصوب ۱۳۶۹/۰۶/۱۴ ۱۲۴
- قانون اصلاح اسناد فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ ۱۲۶
- قانون تسهیل برسی کردن چاههای کشاورزی مصوب ۱۳۸۰/۰۷/۲۹ ۱۲۹
- موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲/۰۷/۱۱ ۱۳۲
- قانون تأمین منابع مالی برای جبران خسارات ناشی از خشکسالی و یا سرمازدگی مصوب ۱۳۸۳/۰۷/۱۴ ۱۴۳
- قانون تبدیل ادارات کل امور آب استان‌ها به شرکت‌های آب منطقه‌ای استان و تبدیل شرکت‌های آب منطقه‌ای که بین‌المللی استان را در بر می‌گیرد به شرکت آب منطقه‌ای استان ذیربط مصوب ۱۳۸۳/۱۲/۲۶ ۱۴۸

- قانون الحاق یک ماده به قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۸۴/۰۴/۱۲ ۱۵۰
- موادی از قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴/۰۸/۱۵ ۱۵۲
- قانون استفساریه ماده (۵۸) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴ مصوب ۱۳۸۵/۰۳/۲۴ ۱۵۶
- قانون تعیین تکلیف برای آب فاقد پروانه بهره‌برداری مصوب ۱۳۸۹/۴/۱۳ ۱۵۸
- موادی از قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰ - ۱۳۹۴) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ ۱۶۳
- موادی از قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۰۶ ۱۷۰
- موادی از قانون برنامه پنجم توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰ - ۱۴۰۶) مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ ۱۷۱
- قانون مجازات استفاده‌کنندگان غیرمجاز از آب، برق، نفت، فاضلاب و گاز مصوب ۱۳۹۶/۰۳/۱۰ ۱۷۲

فصل دوم - تصویب نامه‌ها، آیین نامه‌ها و ضوابط

- آیین نامه مربوط به اجرای ماده یک قانون تعیین حریم دریاچه
احدائی پشت سدها مصوب ۱۳۴۶/۰۷/۲۲ ۱۸۳
- آیین نامه کمیسیون فنی موضوع تبصره «۲» ماده یک قانون
بشگیری و مبارزه با خطرات سیل مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۲۶ ۱۸۶
- آیین نامه اجرایی نحوه صدور پروانه مصرف معقول موضوع ماده
(۱) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۳/۰۴/۲۷ ۱۹۰
- آیین نامه تشکیل هیأت‌های سه نفری و پنج نفری و وظایف و
اختیارات آنها (موضوع مادتين ۱۹ و ۲۰ قانون توزیع عادلانه آب)
مصوب ۱۳۶۳/۰۴/۲۷ ۲۰۵
- آیین نامه اجرایی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب مصوب
۱۳۶۳/۰۷/۱۸ ۲۱۲
- آیین نامه اجرایی قانون حفظ و تثبیت شماره روستا رودخانه‌های
مرزی مصوب ۱۳۶۳/۱۲/۱۸ ۲۵۷
- آیین نامه نحوه اجرای قانون تثبیت آب بهر و زیراعلی مصوب
۱۳۶۹/۱۱/۳۰ ۲۷۰
- آیین نامه حریم مخازن، تأسیسات آبی، کانال‌های عمومی، آبرسانی
آبیاری و زهکشی مصوب ۱۳۷۱/۰۴/۲۴ ۲۷۴

■ مصوبه مربوط به دریافت حق‌النظاره از صاحبان چاههای مجاز موضوع بند ب ماده (۳۳) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۷۱/۰۴/۲۹.....	۲۷۸
■ آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده (۳۴) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۱۵.....	۲۸۲
■ آیین‌نامه اجرایی قانون ابطال اسناد و فروش رقبات، آب و اراضی موقوفه محارب ۱۳۷۴/۰۲/۰۳.....	۲۸۶
■ آیین‌نامه مربوط به بستن و حریم رودخانه‌ها و انهار، مسیله‌ها، مردابها و... مصوب ۱۳۷۹ با اصلاحات ۱۳۸۲.....	۳۰۰
■ آیین‌نامه تشکیل شورای حفاظت کیفی رودخانه کارون مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۱۶.....	۳۱۱
■ آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۳) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (واگذاری حق برداشت جدید آب) مصوب ۱۳۸۱/۰۵/۰۱.....	۳۱۴
■ تصویب‌نامه راجع به انتقال کارکنان شاغل در شرکت آب منطقه‌ای به شرکت آب منطقه‌ای استانی مصوب ۱۳۸۴/۰۵/۰۵.....	۳۱۹
■ آیین‌نامه اجرایی ماده (۶۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۶/۰۲/۲۳.....	۳۲۱
■ آیین‌نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۲) قانون اراضی مستحدث و ساحلی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲۸.....	۳۲۸

■ آیین نامه اجرایی قانون الحاق یک ماده به قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۸۴-ماده (۵۷) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۰۱ ۳۳۲

■ تصویب نامه در خصوص دریافت انواع حق النظاره آب مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۰۱ ۳۴۲

■ تصویب نامه در خصوص الگوی مصرف آب در مصارف مختلف مصوب ۱۳۸۸/۰۱/۲۱ ۳۴۳

■ آیین نامه اجرایی آباد سازی حریم ساحلی دریای خزر مصوب ۱۳۸۸/۰۲/۲۳ ۳۴۸

■ آیین نامه اجرایی قانون تعیین تکلیف چاه های آب فاقد پروانه بهره برداری مصوب ۱۳۸۸/۰۱/۲۸ ۳۵۴

■ ضوابط ایجاد تعادل بین منابع و مصارف آب مصوب ۱۳۸۷/۰۵/۲۹ ۳۶۶

دستور العمل اجرایی بند "الف" ماده (۱۴۲) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۰/۱۲/۱۵ ۳۷۱

مقدمه

آب به عنوان مهمترین منبع حیات نقش اساسی و مهمی را در زندگی و سلامت بشر و تمامی موجودات و محیط زیست داشته و در امرای تروث، تمدنی به عنوان مبنا و پایه آبادانی و ایجاد تمدن‌های مختلف و استقرار انسان‌ها در مکان‌هایی گردیده که دارای منابع آبی بوده است. اهمیت و نقش بی بدیل آب در حیات بشریت و جوامع و کلاه مر حودت زنده غیر قابل انکار می‌باشد. قانون اساسی کشور ما آب را به عنوان یک شرکت عمومی قلمداد نموده و در اصل ۴۵ قانون مزبور آن را از جمله انفال محسوب و این ثروت ملی علاوه بر نقش اساسی که در توسعه و پیشرفت کشورها و ممالک مختلف داشته به عنوان یکی از مباحث ایجاد اختلافات و تنش بین کشورها نیز خواهد بود.

حفاظت و بهره‌برداری بهینه از این ثروت ملی نیز منوط به تدوین قوانین و مقررات مورد نیاز خاص بوده تا در پرتو آنها نحوه بهره‌برداری تأمین آسایش و آرامش و آب مورد نیاز مصارف مختلف به‌سر گردیده، از تنش و درگیری بین مصرف‌کنندگان و نیازمندان این منبع حیاتی و فوق‌العاده جلوگیری و بدین ترتیب مصالح عمومی بر اساس نظم حاکم حفظ و از ورود خسارت و زیان به مردم نیز

اجتناب شود و بر همین اساس از مصرف بی‌رویه و نامتعارف و زیاده از حد آبها اعم از سطحی و زیرزمینی اجتناب و از ورود خسارت به کلیه منابع آبی و بروز حوادث ناگوار ناشی از بحران و کمبود آب جلوگیری شود.

هدف از تدوین قوانین و مقررات مرتبط با آب، توزیع عادلانه آب و بهره‌برداری تمام مردم جامعه از این منبع حیاتی و به موازات آن حفظ اقتدار دولت بر نظارت همگانی و حفاظت منابع آبی بوده تا از ایجاد بحران برای سفره‌های زیرزمینی نیز جلوگیری شود. بدور شک، پیش‌بینی جوامع مستلزم تدوین مقررات و قوانین مورد نیاز بوده تا برای آرامش و آسایش را برای همگان به دنبال داشته و این مهم هرگز با وضع مقررات و انتشار و آگاهی عموم نسبت به قوانین موضوعه، قدر نخواهد بود.

به یاری خداوند متعال گزیده‌ای از قوانین و مقررات مرتبط با بخش آب وزارت نیرو بوده که مورد استناد عموم مردم و خصوصاً کارشناسان و دست‌اندرکاران مرتبط با امور آب و بالاخص شرکت‌های آب منطقه‌ای می‌باشد به منظور دسترسی سریع و آسان و بهره‌برداری از قوانین و مقررات که در این مورد نظر علاقه‌مندان تدوین گردیده تا مورد استفاده دست‌اندرکاران بخش آب قرار گیرد.

احمد معماری

از دی‌ماه ۱۳۹۷